

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๖

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

มันให้ทานไง เราชาวพุทธให้ทาน เห็นไหม ทำบุญกุศล ทาน ทานบารมี ศีลบารมี บารมี สร้างสมมาให้ใจมันเข้มแข็งไง

เวลาร่างกายของเรา เห็นไหม ร่างกายของเราเรากินอะไรเข้าไปมันจับถ่าย สิ่งที่จับถ่ายมัน จับของเสียออกจากร่างกาย ร่างกายนั้นจับถ่ายสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ออกไป สิ่งที่เป็นประโยชน์ มันจะเก็บไว้ให้ร่างกายเจริญเติบโตขึ้นมา หล่อเลี้ยงชีวิตของเราไปเพราะว่าสิ่งที่เอื้อด้วยอาหาร ของร่างกาย

หัวใจก็เหมือนกัน หัวใจเวลามันคิดเป็นกุศลอกุศลนี้ มันคิดขึ้นมาแล้วมันฝังลงไปที่หัวใจ สิ่งที่เป็นหัวใจ เห็นไหม ร่างกายจับถ่ายออกไปแล้วมันก็แล้วกันไป เพราะว่าธาตุ ๔ มันเกิดมาจาก ดิน น้ำ ลม ไฟ ส่วนผสมของไข่ของแม่กับเชื้อของพ่อ กับจิตปฏิสนธิแล้วปฏิสนธิเกิดขึ้นมาด้วย กรรม สิ่งที่มีกรรมทำให้ร่างกายเกิดขึ้นมาเป็นชีวิตของมนุษย์ เห็นไหม ได้ชีวิตหนึ่ง

ชีวิตนี้เกิดขึ้นมาตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ๙ เดือนนั้นใช้อาหารจากเลือดในอกของแม่เลี้ยงชีวิต ขึ้นมา คลอดออกมาแล้วพ่อแม่ก็ต้องหาอาหารมาเลี้ยงชีวิตขึ้นมาจนกว่าจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา แล้วก็ต้องเลี้ยงชีวิตด้วยตัวเอง เห็นไหม เลี้ยงชีวิตตัวเองจนถึงที่สุดแล้ว การจับถ่ายการหมุนเวียน ในร่างกายนี้มันเป็นเรื่องของธาตุ แต่ความเป็นไป ความเป็นไปของใจ ใจต้องหล่อเลี้ยงในร่างกาย นั้น เวลาคนเราเด็กก็ตายได้ คนผู้ใหญ่ก็ตายได้ คนแก่ก็ตายได้ ขณะที่ตายนั้นจิตปฏิสนธิ นั้น ออกไปจากใจ

การจับถ่ายเรื่องของอาหาร เรื่องของสิ่งที่เป็นธาตุขันธ์ก็อยู่เฉพาะในโลกนี้ มันมีอยู่ในโลก นี้เกิดขึ้นมาแล้วก็ดำรงชีวิตไป การดำรงชีวิตขึ้นไปดำรงชีวิตด้วยบุญกุศลด้วยคุณงามความดี เอา ตัวรอดให้ได้ สิ่งที่เราตัวรอดได้พ้นออกไป เห็นไหม พ้นออกไปจากการเกิดและการตาย สิ่งที่เกิด และการตาย ถ้ามีการเกิดขึ้นมาเท่าไร ต้องมีการตายเท่านั้น แต่เราห่วงเรื่องการตาย การตาย เราพยายามจะดำรงชีวิตไว้ สิ่งที่ยังดำรงชีวิตไว้ไม่ยอมตาย อยากจะมีชีวิตยืนยาว สิ่งที่ยืนยาวคนถ้ามีความสุขเขาก็มีความสุข ยืนยาว คนเบื่อในชีวิต เห็นไหม จนทำลายชีวิตไป นั่นนะเกิดขึ้นมาจากความ

ที่ว่าความผิดพลาดในหัวใจ การจับถ่ายสิ่งที่ไม่ดีในใจ ความคิดมันก็มี ธรรมเป็นกุศลและอกุศล สิ่งที่เป็นกุศลหล่อเลี้ยงใจ หล่อเลี้ยงใจให้ก้าวเดินไป

ศัพท์ ธรรมมา อนัตตา สภาวะธรรมทั้งหลายมันเป็นอนัตตา คือมันเจริญงอกงามได้ ถ้าศัพท์ ธรรมมา เป็นอัตตา เรามีทาน เราให้ทานขึ้นมาแล้วนี่ เรารักษาศีล เราจะเจริญจะภาวนาขึ้นมา มันจะเจริญขึ้นมาได้อย่างไร ในเมื่อมันเป็นอัตตา มันเป็นเรื่องที่คงที่... มันเป็นอนัตตา อนัตตานี้มันเจริญงอกงามขึ้นไปได้ เพราะจิตเราพัฒนาได้ สิ่งพัฒนาขึ้นไป นั่นนะอาหารสิ่งที่เป็นประโยชน์กับหัวใจ สิ่งที่เป็นประโยชน์กับหัวใจนี้หล่อเลี้ยงหัวใจให้หัวใจพัฒนาขึ้นไป

นี่ศัพท์ ธรรมมา อนัตตา ให้มันเจริญขึ้นไป ธรรมมันเจริญขึ้นมางอกงามในหัวใจ จนถึงจุดหนึ่งมันจะเป็นอกุปปิธรรม สิ่งที่เป็นอกุปปิธรรม เห็นใหม่ การคงที่ของเขาคงที่แบบไม่เสื่อมจากข้างล่างขึ้นมา แต่มันจะเจริญงอกงามขึ้นไปให้เป็นสูงขึ้นไป เป็นขั้นไปตอนเข้าไป มรรค ๔ ผล ๔ จนถึงที่สุดหลุดพ้นออกไปจากกิเลสได้ สิ่งหลุดพ้นออกไปจากกิเลส นั่นนะมันถึงเป็นบุญกุศล ใจกับเป็นบาปอกุศล เห็นใหม่

ความไม่เชื่อ คนเกิดมาก็มีร่างกายเหมือนกัน มีจิตใจเหมือนกัน คนที่เชื่อบุญกุศลพยายามแสวงหาบุญกุศล เพื่อให้หัวใจมันพัฒนาขึ้นมา พัฒนาขึ้นมามันมีหลักของใจ เห็นใหม่ อาศัยร่างกายนี้อาศัยชีวิตหนึ่ง คนชั่วหรือคนดีก็มีชีวิตหนึ่งเหมือนกัน ชีวิตนี้มีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา แล้วมีการตายเป็นธรรมดาในผู้ที่มีคุณงามความดีในหัวใจ

แต่ถ้ามีความชั่วในหัวใจ มันไม่ตายไปธรรมดาหรอก มันเกิดกรรมนิมิต เห็นใหม่ คนเราใกล้ตายมันก็มีกรรมนิมิตแล้ว นิมิตสิ่งที่คุณงามความดี น่าเกลียดน่ากลัวในหัวใจแล้วตื่นเต้น คนเวลาตายนี้เวลาติดคั่นพยายามจะพ้นออกไปๆ มันเห็นความสภาวะแบบนั้น นั่นนะกรรม คนใดทำสิ่งใดไว้มันฝังลงที่หัวใจ เวลาเรื่องจับถ่ายของเสียในร่างกาย เห็นใหม่ ตายไป มันเรื่องของธาตุขันธ์ มันไม่มีชีวิตจิตใจหรอก มันอาศัยปฏิสนธิในจิตของเราที่อาศัยดำรงอยู่ ถ้าสิ่งนี้ออกไป ธาตุขันธ์มันเป็นของที่ว่าไม่มีชีวิต มันก็ต้องเป็นไปตามสภาวะของมัน แต่ความตกลึกของใจ ใจมันตกลึกบุญกุศลและอกุศลทำให้เกิดกรรมนิมิต สิ่งที่ทำให้เกิดกรรมนิมิตนี้มันเป็นบาปอกุศล

สิ่งที่เป็นกุศล เห็นใหม่ ในพระไตรปิฎก คนทำบุญกุศลไว้มาก เวลาจะตายขึ้นมาเทวดานี้สวรรค์นี้เปิดหมดเลยนะ จะไปชั้นไหนก็ได้ เปิดให้หมด นั่นเป็นการจับเคลื่อนสิ่งที่ว่า เป็นประโยชน์กับใจนั้น แต่สิ่งที่ว่า เป็นความมหัศจรรย์ของสิ่งต่างๆ ในโลกนี้คือเรื่องของสภาวะจิตที่

มันเป็นอนุปปิณฑณ์นี้ เจ้าชายสิทธัตถะไปศึกษาธรรมกับอาหารดาบส ศึกษากับใครก็ได้แล้วแต่ ทำความสงบของใจนี้แว้งแว้งมีความสุขมาก ความสุขของเขานะ เพราะมันแสวงหามาได้ขนาดนั้น แต่เจ้าชายสิทธัตถะทำแล้วนี่เวลาหिनมันทับหญ้าไว้ เวลาสมาธิมันเลื่อนขึ้นไปมันก็จะมีความสุขใจขึ้นมา ความตั้งเลความข้องใจมันมีอยู่ สิ่งนี้มันฝังอยู่ แต่ถ้าปัญญาเข้าไปชำระ นี่ธรรมไง ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเจ้าชายสิทธัตถะตรัสรู้เองโดยชอบ สิ่งนี้มีอยู่แต่ลึกซึ้งมาก คนเข้าถึงไม่ได้ แล้วมันจะว่าเราถึงเป็นชาวพุทธ

เราเป็นชาวพุทธ เราสร้างสมของเราขึ้นมา เราฟังธรรมแล้วเรามีความศรัทธา ศรัทธาความเชื่อทำให้เราแสวงหา ความแสวงหาเราต้องทดสอบ เขาว่าวิทยาศาสตร์ไง ชีวิตนี่คืออะไร ตอบในทางวิทยาศาสตร์ ชีวิตนี่คืออะไร ชีวิตนี่คือการสสาร คือความเป็นไป ความคิดของวิทยาศาสตร์คิดได้ขนาดนั้น แต่ความคิดขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นใหม่ บุญเพนิวาสนุสติญาณ จิตนี้เกิดมาจากไหน ชีวิตนี้ดำรงมาได้อย่างไร วิทยาศาสตร์คิดได้เป็นวัตถุ เป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้

แต่เรื่องของใจนะ ลืมตานะเราเห็นภาพ เราต้องลืมตา เราต้องทำความเข้าใจกับสิ่งต่างๆ เราถึงจะรู้สิ่งต่างๆ สิ่งต่างๆ คือทางวิทยาศาสตร์ ทางวัตถุ เราต้องมีสติ ต้องมีการทดสอบ มันต้องมีการทดสอบตลอดไป นั่นนะลืมตาขึ้นมาแล้ว สิ่งนี้เป็นวัตถุแล้วจะไม่เห็น แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกให้ทำสมาธิ เห็นใหม่

หลับตา..หลับตาแล้วเวลาทำให้จิตสงบเข้ามา รื้อค้นสิ่งต่างๆ รื้อค้นสิ่งที่ว่ามันอยู่จิตได้สำนึก สิ่งที่ได้สำนึกกิเลสในหัวใจของเรา ชีวิตนี้มันมีสิ่งที่ยับเคลื่อนออกมาจากภวาสวะ ภพของใจ ใจ จิตที่มีฐานแล้วมันยับเคลื่อนออกมา ความเหนียวรังของใจ สิ่งที่จะเกิดขึ้นก่อน พลังงานเกิดขึ้น พลังงาน จะมีพลังงานยับเคลื่อนไป รถต้องมีพลังงานของมัน ต้องมีน้ำมันต้องมีแหล่งพลังงานยับเคลื่อนของมันไป มันถึงไปของมันได้

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าไม่มีภวาสวะ ไม่มีฐานที่ว่าจิตให้มันยับออกไปจากใจ ออกไปเคลื่อนไปเกาะเกี่ยว จิตปฏิสนธิจิตเป็นอย่างนี้ เป็นความรู้สึก แต่เป็นสสารอันหนึ่ง เป็นธาตุรู้ ธาตุ ๖ ธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ ธาตุ ๖ นั่นมีอากาศธาตุกับธาตุความรู้อันนี้ เป็นภวาสวะเป็นภพอันหนึ่ง ภพอันนี้เกิดขึ้นมันมีพลังงานที่ยับเคลื่อน มันเกาะเกี่ยว เห็นใหม่ มันเป็นความมหัศจรรย์ มันเกิดเป็นเทวดาก็ได้ เกิดเป็นอินทร์ก็ได้ เกิดเป็นพรหมก็ได้ เกิดในนรก เกิดเป็นอสุรกาย เกิดเป็นต่างๆ แล้วแต่

กรรมมันพาไป แล้วมันมาเกิดในครรภ์ของมารดาเป็นมนุษย์เรากี่ได้ แล้วเกิดขึ้นมาแล้วชีวิตนี้เรา
จับเคลื่อนไป แล้วเราศึกษา เราเกิดมานี้ถึงเป็นอำนาจวาสนา

เราเกิดมาเราพบพระพุทธศาสนา คนเกิดในชาติอื่น เห็นใหม่ เดี่ยวนี้เรื่องการสื่อสารมัน
เปลี่ยนไปเขารับรู้ได้ แต่ในสมัยพุทธกาลรับรู้ไม่ได้ กว่าจะรับรู้ได้ ค่อนข้างศาสนาพุทธธรรมมา
อย่างไร ส่งต่อกันมาสืบต่อกันมา แต่สมัยก่อนมันไปได้ยาก สมัยนี้ไปได้ง่าย คนถึงมา นี่เวลาพูด
ถึงทางยุโรปเขามีเหตุผล เขาศึกษาแล้วเขาถึงพยายามค้นคว้าว่าไง ก็ทางวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์
ทางโลกกับวิทยาศาสตร์ทางใจ

วิทยาศาสตร์ทางใจ มันย้อนกลับเข้ามาแล้วมันต้องมีสัมมาสมาธิ มันต้องมีความเป็นไป มี
สัมมาสมาธินะ มันจะเกิดเครื่องดำเนิน เห็นใหม่ เราจะทำอะไรก็แล้วแต่เรามีพิมพ์เขียว เราจะ
สร้างบ้านสร้างเรือนสร้างสิ่งก่อสร้างต่างๆ ต้องมีพิมพ์เขียว ต้องมีส่วนประกอบของสิ่งที่เราจะใช้
วัตถุดิบใด แล้วเราก็ตั้งมาๆ เราประกอบขึ้นมาได้ถ้าเรามีเงิน

แต่ในการประพฤติปฏิบัตินั้น เราจะสั่งขึ้นมาไม่ได้ พิมพ์เขียวเราต้องหาขึ้นมา พิมพ์เขียวนี้
คือว่าพระไตรปิฎก แล้วเกิดขึ้นมาในหัวใจขึ้นมา เราจะต้องแสวงหาหมดเลย หิน เหล็ก ทราย หิน
ปูน ทุกอย่างที่จะก่อสร้างขึ้นมา สัมมาสมาธิเราต้องเกิดขึ้นมาเอง นี่สติต้องเกิดขึ้นมาเอง งานชอบ
ต้องเกิดขึ้นมาเอง ความเพียรเกิดขึ้นมาจากในหัวใจ ถ้าเราแสวงหาสิ่งนี้

วัตถุเป็นทุน เห็นใหม่ ทุนเกิดขึ้นมาแล้วมันจะเกิดที่ว่าเราจะสร้างสมยกขึ้นวิปัสสนาได้
ทุนอันนี้เข้ามาทำลายหัวใจ นี่ความเป็นบุญกุศลกับเป็นอกุศล เห็นใหม่ สิ่งที่จับถ่ายของกายนี้ เป็น
วัตถุ เป็นของเสีย สิ่งที่หัวใจมันมีกรรมขึ้นมามันจับถ่ายสิ่งที่เป็นอกุศล สิ่งที่เราไม่รู้ สิ่งที่เป็น
อวิชา สิ่งที่เราผลอใจ ในหัวใจนี้เรารักสิ่งใดเราชอบสิ่งใด มันเกาะเกี่ยวสิ่งนั้น แล้วเราก็ไม่
สามารถชนะมันได้เลย อันนี้มันจะเข้าไปทำลาย สิ่งที่จะทำลายขึ้นมา ของดีและของเสียข้างนอก
อย่างหนึ่ง ของดีและของเสียจากภายในหัวใจอย่างหนึ่ง สิ่งนี้ก้าวเดินขึ้นไป มรรค ๔ ผล ๔ โสดา
ปัตติมรรค สกิทาคามิมรรค อนาคามิมรรค อรหัตตมรรค มรรคนี้เป็นจับถ่ายของเสีย เห็นใหม่
แล้วจะออกไปจากพวกสังโยชน์หลุดออกไปจากใจ ถึงเป็นผล แล้วผลอันนี้เป็นผลคงที่ใจ
เป็นอกุปปธรรม

อกุปปะคือความคงที่ของใจขึ้นไป ศาสนาสำคัญอย่างนี้ มีความยอดเยี่ยมอย่างนี้ แล้วเราทำ
ของเราขึ้นมาได้ในหัวใจของเรา มันหาได้จากใจของเรา งานของใจ ใจทำงานของใจ เดินจงกรม

นั่งสมาธิภาวนาเป็นงานละเอียดมาก คนมองไม่เห็น เห็นไปทำงานของโลก การสะสมโลกนั้น
เป็นประโยชน์ของเขา แต่ไม่เคยเห็นคนเอาชนะตนเองได้เลย คนเอาชนะตนได้อันนี้ประเสริฐ
ที่สุด เอวัง